

Stortingets justiskomité

Vår ref.:
MKFDato:
19. oktober 2026

Teknas innspill til Dokument 8:283 S (2025–2026) - Representantforslag om å bekjempe voldelige og ekstremistiske digitale nettverk rettet mot barn og unge

Tekna er fagforeningen for 122 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge.

Tekna støtter forslagsstillernes intensjon om å beskytte barn og unge mot voldelige og ekstremistiske digitale nettverk. Avsløringene av hvordan barn rekrutteres, manipuleres og utsettes for alvorlige overgrep på digitale plattformer, viser behovet for å stille strengere krav til teknologiselskapene.

Flere av tiltakene i representantforslaget omfattes allerede av EUs forordning om digitale tjenester, Digital Services Act (DSA). Tekna mener Norge må få regelverket på plass og sikre at det håndheves effektivt. Der regelverket ikke gir tilstrekkelig beskyttelse, må behovet for ytterligere regulering vurderes.

Forby algoritmer som forsterker skadelig innhold

Tekna har tidligere tatt til orde for å forby ondsinnet design på digitale plattformer. Dette er særlig relevant i møte med voldelige og ekstremistiske digitale nettverk. Plattformenenes anbefalingsalgoritmer styrer hvilket innhold brukerne eksponeres for, og kan bidra til at barn og unge ledes videre til stadig mer voldelig eller ekstremt innhold. Det kan også øke risikoen for at de kommer i kontakt med miljøer som ønsker å rekruttere og utnytte dem.

Tekna mener det ikke er tilstrekkelig å kreve åpenhet om hvordan algoritmene fungerer. Anbefalingssystemer som systematisk forsterker og sprer skadelig innhold til barn og unge, må kunne forbys.

DSA stiller allerede krav om at de største plattformene vurderer og reduserer risikoen knyttet til anbefalingssystemene sine, jf. artikkel 34 og 35. Tekna

mener Norge må arbeide for et tydeligere europeisk forbud mot skadelig algoritmisk forsterkning, med klare kriterier for hvilke systemer og virkninger som omfattes.

Bruk virkemidlene som allerede finnes i DSA

Flere av tiltakene i representantforslaget, blant annet raskere fjerning av ulovlig innhold, større åpenhet og strengere rapporteringskrav, er allerede regulert gjennom DSA.

Artikkel 16 krever at plattformene har ordninger for å melde inn ulovlig innhold og behandler meldingene uten unødig opphold. Artikkel 18 pålegger tilbydere av vertstjenester å varsle politi eller rettsmyndigheter når de får informasjon som gir grunn til mistanke om straffbare handlinger som truer menneskers liv eller sikkerhet.

DSA gir også tilsynsmyndigheter og kvalifiserte forskere mulighet til å få tilgang til data for å undersøke hvordan de største plattformene håndterer systemrisiko, jf. artikkel 40.

Tekna mener disse bestemmelsene må tas aktivt i bruk mot voldelige digitale nettverk. Myndighetene må kunne kontrollere om plattformenes tiltak faktisk reduserer risikoen for barn og unge, fremfor å basere seg på selskapenes egne rapporter om antall fjernede kontoer og innlegg.

Dersom dagens regelverk ikke gir tilstrekkelige virkemidler, bør regjeringen utrede behovet for ytterligere lovhjemler. En slik vurdering må ta hensyn til hvilke krav som allerede følger av DSA, og hvilket handlingsrom Norge har til å innføre nasjonale regler.

Styrk tilsynsmyndighetenes tekniske kompetanse

Effektiv håndheving av DSA krever at tilsynsmyndighetene har kompetanse til å undersøke hvordan anbefalingssystemene fungerer, og kontrollere om selskapene oppfyller kravene til risikovurdering og risikoreduserende tiltak.

Tekna mener derfor at innføringen av DSA i Norge må følges av tilstrekkelige ressurser og teknisk kompetanse hos tilsynsmyndighetene. Norge må også delta aktivt i det europeiske tilsynssamarbeidet, der Europakommisjonen har en sentral rolle i håndhevingen overfor de største plattformene.

Styrk politiets kapasitet til å etterforske digitale overgrep

Representantforslaget tar til orde for å opprette en spesialisert nasjonal enhet for analyse av voldelige og ekstremistiske digitale nettverk. Tekna mener det er viktig å styrke politiets arbeid mot disse miljøene, men at behovet for en ny organisatorisk enhet må vurderes opp mot muligheten for å styrke eksisterende fagmiljøer. Politiet har allerede betydelige oppgaver knyttet til å avdekke og

etterforske alvorlige overgrep mot barn på digitale plattformer. Det krever både politiutdannet personell og sivilt ansatte med teknologisk kompetanse.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen prioritere flere ansatte og styrket teknisk etterforskningskapasitet i politiet. Når politiet avdekker alvorlig kriminalitet mot barn, må det også ha kapasitet til å følge opp sakene. Økte ressurser til Kripos og politidistriktene vil være avgjørende for å kunne identifisere gjerningspersoner og stanse overgrepene.